

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปฏิบัติการ (operations study) เพื่อศึกษากระบวนการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในคลินิกโรคเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี และวัดประสิทธิผลภายหลังการดำเนินการ โดยอิงกรอบแนวคิดการใช้และการประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติ ของสภาวิจัยทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999, 2000)

กลุ่มตัวอย่างการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 คือ พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 3 ราย และผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่เข้ารับบริการในคลินิกโรคเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกจำนวน 122 ราย และกลุ่มที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกจำนวน 128 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นโดย นันทา จังหาร (Jungtharn, 2005) และจัดทำรูปแบบโดย พชรพรรณ วงศ์ทันตกร และคณะ (2553) ซึ่งผู้ศึกษาและคณะได้เพิ่มเติมเนื้อหาในหมวดโภชนาการ และ 2) คู่มือการให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 สำหรับพยาบาลที่พัฒนาขึ้นโดย พชรพรรณ วงศ์ทันตกร และคณะ (2553) และ คู่มือการปฏิบัติตัวในควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด สำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่สร้างขึ้นโดย พชรพรรณ วงศ์ทันตกร และคณะ (2553) เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกผลลัพธ์ ได้แก่ 1) แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 และแบบบันทึกระดับน้ำตาลในเลือดที่สร้างโดยผู้ศึกษา และ คณะ 2) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเบาหวาน สร้างโดย นันทา จังหาร (Jungtharn, 2005) และ 3) แบบสอบถามพฤติกรรมควบคุมน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นเบาหวานสร้างโดย นิตยา แก้วสอน (2548)

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้รวบรวมข้อมูลประสิทธิผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก สำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ในเดือนมีนาคม 2555 เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ดำเนินการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน 2555 เป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์ และรวบรวมข้อมูลผลลัพธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในเดือนกรกฎาคม 2555 เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ร้อยละ 64.48 ของกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในระดับสูง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีร้อยละ 98.44
2. ก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ร้อยละ 13.11 ของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรม การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดโดยรวมอยู่ในระดับสูง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีร้อยละ 81.25
3. ก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ร้อยละ 31.15 ของกลุ่มตัวอย่างสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีร้อยละ 61.27

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ควรมีการนำเสนอผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 แก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงพยาบาลสระโบสถ์ เพื่อให้ทราบถึงผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก และทราบถึงปัญหาของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 โดยเฉพาะปัญหาด้านพฤติกรรม การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดด้านการออกกำลังกายที่อยู่ในระดับต่ำ อันจะนำไปสู่การสนับสนุนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในหน่วยงานและการส่งเสริมพฤติกรรม การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดด้านการออกกำลังกายเพิ่มขึ้น
2. ควรส่งเสริมให้มีการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 มาใช้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพในการดูแลผู้ที่เป็นโรคเบาหวานของโรงพยาบาลสระโบสถ์ต่อไป

3. ควรมีการติดตาม ทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์ให้ทันสมัยทุก 3 ถึง 5 ปี เพื่อการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกให้ทันต่อองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นมาใหม่ และมีความเหมาะสมกับหน่วยงานและผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรติดตามผลลัพธ์จากการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 อย่างต่อเนื่อง ในระยะเวลาที่ยาวขึ้นเพื่อให้เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนขึ้น

2. ควรมีการศึกษาผลลัพธ์จากการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในหลายหน่วยงาน เช่น แผนกผู้ป่วยใน